

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite: MMM:n lausuntopyyntö <https://mmm.fi/lausunnolla>
Lausuntopyyntö (Dnro VN/36093/2024)

Lausunto hallituksen esityksestä metsästyslain 41 §:n muuttamiseksi

Suomen Metsästäjäliiton Kymen piiri ry:n hallitus haluaa lausua seuraavaa metsästyslain 41 §:n muuttamisesta.

Lausunnon keskeinen sisältö:

Hallituksen esitys metsästyslain 41 §:n muuttamisesta on kannatettava ja tarpeellinen suurpetojen hallinnan selkeyttämiseksi. Kehitysehdotuksina esitämme suotuisan suojelutason viitearvojen alueellista määrittelyä, metsästyslupiin liittyvän valitusoikeuden rajaamista toimijoille, joilla on tosiasiallista toimintaa alueella, sekä koirasusien poistamisen byrokratian keventämistä metsästäjien oikeusturvan varmistamisen näkökulmasta. Esitetyillä muutoksilla tulee edistää kaikkien suurpetojen hallittua kannanhoitoa sekä vahvistaa paikallisten toimijoiden mahdollisuuksia osallistua kestäväan riistanhoitoon. Pidämme lakiesityksen tavoitteita kannatettavina, mutta haluamme esittää siihen seuraavat kehitysehdotukset.

Suotuisan suojelutason viitearvojen alueellinen määrittely

Lakiesityksessä tulee määritellä selkeästi työkalut suotuisan suojelutason viitearvojen määrittämiselle jokaiselle suurpedolle aluekohtaisesti. Tällä hetkellä koko maan kattava tarkastelu ei huomioi suurpetojen alueellista jakautumista ja paikallisia olosuhteita riittävästi. Ruotsissa on menestyksekkäästi käytetty alueellista mallia, jossa susikannalle on asetettu minimitasot eri alueille. Suomen tulisi soveltaa vastaavaa lähestymistapaa varmistaakseen tasapainoisen ja ekologisesti kestäväan suurpetokannan säätelyn.

Rajalaumojen vaikutus kanta-arvioihin ja rajayhteistyön merkitys

Itärajan tuntumassa elävät susilaumat, ns. rajalaumat, tällä hetkellä vääristävät kanta-arvioiden tarkkuutta. Nämä laumat liikkuvat Suomen ja Venäjän välillä, aiheuttaen vahinkoja Suomen puolella mutta viettäen osan ajastaan Venäjän puolella. Nykyisin nämä yksilöt lasketaan puoliksi kummankin maan kantaan, mikä ei vastaa todellisuutta aiheutettujen vahinkojen osalta. Lisäksi aiemmin hyvin toiminut yhteistyö Venäjän kanssa on ollut jäissä jo useamman vuoden, joka vaikeuttaa raja-alueen tarkkojen kanta-arvioiden tekemistä. On tärkeää, että kanta-arvioissa huomioidaan rajalaumojen todellinen vaikutus Suomen susikantaan.

Valitusoikeuden rajaaminen toimijoille, joilla on tosiasiallista toimintaa alueella

Nykyinen valitusoikeuskäytäntö mahdollistaa poikkeuslupien valittamisen myös tahoille, joilla ei ole suoraa yhteyttä kyseiseen alueeseen tai suurpetojen aiheuttamiin ongelmiin. Tämä on johtanut merkittävään hallinnolliseen viiveeseen ja estänyt tehokkaan kannanhoidollisen metsästyksen toteutumisen. Esitämme, että lupakäytäntöihin liittyvä valitusoikeus rajataan vain niille tahoille, joilla on tosiasiallista toimintaa ja intressiä kyseisellä alueella. Ruotsissa on rajoitettu valitusoikeutta vastaavalla tavalla, ja tämä on osoittautunut toimivaksi ratkaisuksi.

Koirasusia koskevan lupabyrokratian karsiminen ja metsästäjien oikeusturvan varmistaminen

Koirasudet muodostavat merkittävän ongelman sekä geneettisesti puhtaan susikannan säilymiselle että luonnossa liikkuvien ihmisten ja kotieläinten turvallisuudelle. Tällä hetkellä koirasusien poistaminen on tarpeettoman byrokraattinen ja hidas prosessi, mikä hidastaa tehokasta toimintaa ja vaarantaa susikannan geneettisen puhtauden. Esitämme, että lakimuutoksen yhteydessä kevennetään koirasusien poistamiseen liittyvää lupaprosessia ja varmistetaan metsästäjien oikeusturva selkeällä ja yksiselitteisellä lainsäädännöllä. Nykyisiin koirasusien pyyntilupiin on tarkkaan määritelty esimerkiksi pyyntiin osallistuvien henkilöiden määrä. Tällaiset keinotekoiset ja tarpeettoman rajoittavat lupaehdot heikentävät pyynnin tehokkuutta, etenkin rajaseuduilla, joissa koirasudet voivat helposti paeta valtakunnan rajan yli. Lakimuutoksen yhteydessä lupaehdot tulee joustavoittaa ja tarpeettomat rajoitteet poistaa, jotta koirasusien pyynti voidaan toteuttaa tehokkaasti ja nopeasti ilman hallinnollisia esteitä, metsästäjän oikeusturva huomioiden. Metsästäjille on varmistettava riittävät valtuudet ja keinot geneettisesti puhtaan susikannan turvaamiseen.